

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Zlín

Inspekční zpráva

Základní škola Fryšták, okres Zlín

náměstí Míru 7, 763 16 Fryšták

Identifikátor školy: 600 014 309

Zřizovatel: Město Fryšták, náměstí Míru 43, 763 16 Fryšták

Školský úřad Zlín, Zarámí 88, 760 01 Zlín

Termín konání orientační inspekce: 5. - 7. prosinec 2000

Čj.	154 89/00-11089
Signatura	oo5cul15

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Fryšták byla založena v roce 1890. Během její činnosti byla budova školy upravována, největší stavební úpravy byly provedeny v devadesátých letech. Ke škole byl přistaven další samostatný pavilon, spojený s původní budovou chodbou. V nové moderní přístavbě jsou třídy prvního stupně a školní jídelna. V současné době je škola plně organizovaná, poskytuje vzdělání v rozsahu prvního až devátého ročníku. V 19 třídách se vzdělávají celkem 453 žáci. Kromě místních a žáků z přilehlé části města Fryštáku, dojíždějí do školy ještě žáci z jedné okolní obce. Škola realizuje vzdělávací program Základní škola čj. 16 847/96-2. Součástí školy jsou školní družina a školní jídelna. Při orientační inspekci byla hodnocena kvalita vzdělávání v českém jazyce, společenskovědních předmětech, matematice a tělesné výchově a kvalita řízení školy.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Český jazyk

Kvalita výuky českého jazyka byla sledována ve třídách prvního i druhého stupně. Týdenní časová dotace vyučovacích hodin odpovídala zvolenému učebnímu plánu. Zpracování tematických plánů nevěnovala většina vyučujících dostatečnou pozornost. V souladu se závaznými osnovami je učivo uvedeno obecně, mnohdy bez podrobnějšího rozpisu obsáhlejších tematických celků, často chybí časové rozvržení. Byly však předloženy (zejména pro mluvnickou složku předmětu) i plány podrobné, funkční. V nabídce nepovinných předmětů je výuka doplněna o cvičení z jazyka českého (pro žáky devátých ročníků) a dramatický kroužek.

Sledovaný předmět není ve všech třídách zabezpečen pedagogy s požadovaným vzděláním. Na obou stupních působí dvě učitelky se vzděláním pro střední školy, bez odbornosti k výuce českého jazyka. Jedna učitelka na prvním stupni má vysokoškolské vzdělání pedagogického směru, rovněž nemá odbornost k výuce českého jazyka. Ve dvou třídách prvního stupně působí dvě nekvalifikované učitelky. Tím je porušen § 3 odst. 1 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, § 51 odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních a vyšších odborných škol, ve smyslu vyhlášky MŠMT č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a předpokladech výchovných poradců.

Vyučující českého jazyka jsou metodicky vedeni učitelkou, která nemá odbornost k výuce tohoto předmětu. Všichni tito učitelé jsou členy předmětové komise humanitních oborů, jež sdružuje ještě další učitele předmětů s estetickým zaměřením a učitele tělesné výchovy. Zde řeší především organizační zabezpečení soutěží a kulturních aktivit, zadávání čtvrtletních prověrek, slohových prací a zajištění dalších úkolů. Ve velké skupině se nevěnují analýze sledovaných písemností ani kontrole obsahu tematických plánů učiva.

Škola nemá specializovanou pracovnu pro tento vyučovací předmět, výuka probíhá většinou ve třídách. Na prvním stupni jsou učebny vybaveny a pěkně vyzdobeny, na druhém stupni je jejich stav špatný. Nábytek (zvláště stoly a židle) je značně opotřebovaný a oprýskaný, také podlahy svědčí o tom, že jejich povrchová úprava se dlouho odkládala. V některých prostorách je nekvalitně prováděn úklid. Uvedený stav nepříspívá k rozvoji estetického cítění žáků.

Škola je zásobena platnými učebnicemi, různými pracovními texty, odbornou literaturou, doporučenými magnetofonovými i CD nahrávkami, běžnými didaktickými pomůckami,

obrazovým materiálem pro literární výchovu a většími nástěnnými tabulemi. Žakovská knihovna je dle finančních možností průběžně doplňována.

Organizační struktura hospitovaných hodin odpovídala věku a výukovým cílům. Zvláště na prvním stupni využívaly učitelky vlastnoručně vyrobených názorných pomůcek, nástěnných tabulí, výjimečně i vhodně zvolených magnetofonových nahrávek v hodinách literární výchovy. Málomterý vyučující efektivně využil čas, většinou převládal tradiční způsob výuky. Pro nadané žáky nebyly připraveny zvláštní úkoly, ojediněle byla věnována pozornost slabším žákům. Úkoly k samostatné práci nebo zápisy byly diktovány, žádný z učitelů při výuce nevyužil zpětný projektor. Téměř v každé hodině byl upevňován pravopis. Na prvním stupni lze kladně hodnotit procvičování techniky čtení i čtení s porozuměním, na druhém stupni žáci svými znalostmi prokázali, že slovním rozborům je věnována náležitá pozornost.

V průběhu některých vyučovacích hodin byly střídány pestré formy činností, mladší žáci měli možnost relaxace. Příkladně byly dvě hospitované hodiny - jedna na prvním stupni a jedna na druhém stupni. Přátelská atmosféra, aktivita i znalosti žáků potvrdily nejen dlouholetou praxi učitelek, ale především jejich pedagogické umění a schopnosti.

Úprava v sešitech žáků je průměrná. Písmo některých vyučujících na tabuli i v třídních knihách bylo málo čitelné. Komunikativní dovednosti nebyly vždy rozvíjeny. Vztah k žákům se odvíjel od osobnostních předpokladů každého vyučujícího. Zobecnit lze, že učivo nebylo vždy výchovně využito, také motivace často chyběla. Při vyučování respektovali žáci dohodnutá pravidla chování, ojediněle bylo vidět upřímný zájem žáků o probírané učivo.

Úroveň výuky českého jazyka je vzhledem k uvedeným skutečnostem průměrná.

Společenskovědní předměty

V rámci tohoto bloku byla hodnocena úroveň výuky v prvouce, vlastivědě, dějepise, občanské a rodinné výchově. Výuce všech těchto předmětů je v týdenní dotaci věnován odpovídající počet vyučovacích hodin dle přijatého a realizovaného učebního programu. Obsah výuky je v souladu s učebními osnovami tohoto programu.

Ve škole pracuje předmětová komise humanitních oborů pro druhý stupeň a metodické sdružení pro první stupeň. Ze zápisů z jednání těchto metodických orgánů vyplývá, že se zabývají zejména organizací žakovských soutěží a problematikou doplňování učebních sbírek. Rozptyl úkolů pro předmětovou komisi humanitních předmětů je tak velký, že je pro práci jednotlivých předmětů v komisi sdružených nefunkční.

Výuka prvouky a vlastivědy na prvním stupni je zabezpečena dvěma učitelkami s požadovanou odbornou i pedagogickou způsobilostí, dvě z učitelek mají vysokoškolské pedagogické vzdělání bez příslušné odbornosti, další dvě pouze středoškolské pedagogické vzdělání. Učitelé sledovaných předmětů na druhém stupni mají všichni požadované vysokoškolské pedagogické vzdělání. Bez příslušné odbornosti jsou ve všech ročnících vyučovány předměty rodinná výchova a dějepis a s výjimkou 6. ročníků i občanská výchova. Výše popsanou skutečností došlo k porušení § 3 odst. 1 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, § 51 odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol, ve znění pozdějších předpisů, ve smyslu vyhlášky MŠMT č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a předpokladech výchovných poradců.

Chybějící odbornost ve vzdělání jednotlivých učitelů nesouvisela s kvalitou sledované výuky. Ta se odvíjela od osobnosti jednotlivých pedagogů.

Škola vhodně doplňuje vzdělávací nabídku v této oblasti o volitelný společenskovědní předmět v 7. ročníku a nepovinný předmět náboženství. V rámci výuky je žákům umožněno

navštívit vhodné výstavy, zúčastnit se exkurzí. Jsou pro ně pořádány besedy a školní vlastivědné výlety. Zejména v nižších ročnících je vhodně kladen důraz na poznání regionu, jeho historie i současnosti. Každoročně má škola svého zástupce v okresním kole soutěže Mladý historik.

Pro výuku těchto předmětů není specializovaná pracovna, výuka probíhá ve třídách. Na rozdíl od prvního stupně, umístěného v novější přístavbě, jsou mnohé místnosti druhého stupně vybaveny starým, neestetickým nábytkem, jiné mají dlouhodobě poškozenou podlahu. Uložení pomůcek je na prvním stupni vyhovující (dva sklady a sborovna), na druhém stupni slouží tomuto účelu jedna malá místnost pro dějepis i jazyk český (kabinet i pracovna vyučujících). Pro uložení pomůcek rodinné a občanské výchovy není specializovaný kabinet. Škola užívá platné učebnice. Nevyhovující je však, že pro výuku rodinné a občanské výchovy nemá každý žák svou učebnici. Didaktická technika je k dispozici, počítačové vybavení pro sledované předměty škola teprve pořizuje a dosud ve výuce neuvžívá. Mnohé textové pomůcky si učitelé vyrábějí sami.

Struktura vyučovacích hodin měla klasičtější podobu, výukový cíl byl (až na jednu pozorovanou vyučovací hodinu) splněn. Převládala frontální práce s celou třídou založená na řízeném rozhovoru. Učitelé často použili vlastní připravené textové pomůcky (jak pro samostatnou práci, tak i pro prověření zvládnutého učiva). Didaktická technika byla využita málo. Rozdílné bylo i využití názorných pomůcek u jednotlivých vyučujících. Učivo bylo vyvozováno ze znalostí žáků, byli vedeni k dalšímu vyhledávání informací. V mnohých situacích byli vybízeni k vyjádření vlastního názoru a postoje, a to zejména v předmětech výchovného charakteru na druhém stupni. Tam byly také užívány moderní pedagogické metody, vycházející z vlastního prožitku žáka.

Velká pozornost byla věnována výchovnému využití získaných poznatků, slabiny lze naopak spatřovat v nedostatečné motivaci před probíráním nového učiva. Ta mnohdy spočívala pouze ve sdělení pedagoga, co je nutno v hodině probrat. V průběhu vyučování bylo ve škole velmi dobře pracováno s pochvalou a povzbuzením. Atmosféra byla ve většině hodin pracovní, vztahy mezi žáky a pedagogy byly založeny na vzájemné důvěře a otevřenosti. Drobné projevy nekázně byly pozorovány pouze tam, kde selhaly metody práce pedagoga.

Vzhledem k výše popsaným skutečnostem byla výuka ve společenských předmětech hodnocena jako velmi dobrá.

Matematika

Výuka byla sledována celkem v sedmi vyučovacích hodinách, z toho ve třech na prvním stupni a ve čtyřech na druhém stupni. Týdenní časová dotace odpovídá ve všech sledovaných ročnících realizovaným učebním plánům, v osmém a devátém ročníku je týdenní dotace v souladu s učebními dokumenty zvýšena o jednu hodinu. S ohledem na vysoký počet žáků jsou třídy prvního ročníku týdně v jedné hodině matematiky děleny na dvě skupiny. Optimální počty žáků ve třídách na druhém stupni dělení tříd na skupiny nevyžadují. V rámci nabídky volitelných předmětů si mohou žáci devátého ročníku zvolit předmět rýsování, nad rámec povinné výuky je pro tyto žáky zaveden nepovinný předmět cvičení z matematiky. Zařazení hodin matematiky v rozvrhu hodin odpovídá ve většině didaktickým i psychohygienickým zásadám.

Plánování a příprava výuky byly hodnoceny jako průměrné, vyučující mají zpracovány tematické plány učiva pro ročník, který v daném školním roce vyučují. Provedené úpravy v časovém rozvržení učebních celků jsou částečně projednávány v předmětové komisi, vhodné

jsou zařazovány a střídány učební celky z geometrie s celky aritmetiky nebo algebry. Plány učiva s časovým rozvržením jednotlivých tematických okruhů jsou většinou pro paralelní třídy shodné. Obsah učiva ve sledované výuce byl v souladu s učebními osnovami realizovaného vzdělávacího programu.

Personální zabezpečení výuky matematiky je lepší na druhém stupni, kde jsou všechny hodiny vyučovány učiteli s požadovanou odbornou i pedagogickou způsobilostí. Na prvním stupni ve dvou sledovaných ročnících vyučují daný předmět učitelky, které nesplňují požadavky odborné i pedagogické způsobilosti dané vyhláškou č. 139/1997 Sb. o odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a výchovných poradců (středoškolské vzdělání). Další učitelka v současné době studium učitelství pro první stupeň základní školy dokončuje. Ve všech těchto třech případech je porušen § 3 odst. 1 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, § 51 odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol, ve znění pozdějších předpisů a v návaznosti vyhláška MŠMT ČR č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců.

Materiální podmínky výuky jsou průměrné. Odbornou učebnu matematiky škola nemá, žáci jsou vyučováni v kmenových třídách. Vybavenost školy učebnicemi, dalšími učebními texty a pomůckami má standardní úroveň. Ve třídách pomůcky uloženy nejsou, do tříd je učitelé přinášejí. Při sledované výuce pracovali žáci s učebnicí, názorné pomůcky byly s ohledem na probírané a procvičované učivo využity pouze v nižších ročnících. Vyučující pracovali s modely kvádrů a krychle, žáci v samostatné i skupinové práci se soubory kostek ve tvaru těchto geometrických těles. Didaktická technika nebyla využita vůbec.

Organizace, metody a formy práce ve sledovaných vyučovacích hodinách byly hodnoceny od stupně velmi dobrý po stupeň pouze vyhovující. Na prvním stupni bylo ve dvou vyučovacích hodinách opakováno a procvičováno učivo z geometrie, v další žáci prováděli početní operace s přirozenými čísly v daném oboru. Na druhém stupni měla jedna ze sledovaných vyučovacích hodin stanovený výukový cíl rovněž z tematického celku početní geometrie, ve vyšších ročnících byly procvičovány a upevňovány základní početní operace s mocninami, v nejvyšším ročníku žáci řešili složitější slovní úlohy. Při samostatné práci žáků ve vyučovacích hodinách na prvním stupni i v některých vyučovacích hodinách ve vyšších ročnících byly zadávány zajímavé problémové úlohy, rozvíjející představivost a tvořivost žáků. Při vyvozování nových matematických pojmů využívali učitelé ve většině metodu rozhovoru s žáky, na základě srovnávání a uplatňování dřívějších poznatků si žáci postupně osvojovali nové učivo. Ve vyučovacích hodinách zaměřených na opakování se činnosti střídaly, ve všech byla zařazena práce s učebnicí, málo bylo využíváno dalších současných zdrojů informací. Rychlé pracovní tempo v některých hodinách neumožnilo všem žákům zapojit se aktivně do procesu učení. V těchto hodinách bylo menší zaujetí žáků pro prováděné činnosti způsobeno také nedostatečnou motivací učiva nebo řešením stále se opakujících podobných úloh. Při opakování učiva zejména ve vyšších ročnících někteří žáci náročnější úlohy zvládali s obtížemi, takže řešení pouze opisovali z tabule. Při vyučování bylo často opomenuto uplatnění vnitřní diferenciací vzhledem k úrovni a studijním předpokladům žáků, individuální péče o žáky se specifickými vzdělávacími potřebami nebyla patrná, diferencované úlohy nebyly těmto žákům zadávány. Psychohygienické podmínky výuky byly hodnoceny jako velmi dobré především na prvním stupni, ve vyšších ročnících jako průměrné.

Písemné práce mají průměrnou grafickou úpravu. Celková úroveň písemných prací žáků je v matematice dobrá, školní sešity jsou vyučujícími kontrolovány. Domácí úkoly jsou zadávány.

Učitelé matematiky jsou členy předmětové komise přírodovědného zaměření. Komise řeší operativně problémy vzniklé v průběhu školního roku, projednává úkoly spojené s výběrem žáků na matematické a další soutěže. Čtvrtletní písemné práce jsou zadávány, výsledky žáků vyučující vyhodnocují formou prostého aritmetického průměru, není zřejmé, zda a jakým způsobem jsou analyzovány a jaká jsou v případě neúspěchu žáků přijímána opatření.

Kvalita výuky matematiky byla hodnocena jako průměrná.

Tělesná výchova

Ve všech sledovaných ročnících je tělesná výchova vyučována dvě hodiny týdně v souladu s učebním plánem. Z organizačních důvodů je na druhém stupni výuka prováděna ve všech ročnících ve dvouhodinových blocích. Z nabídky volitelných předmětů si žáci sedmého ročníku mají možnost vybrat předmět tělesná kultura. Nad rámec povinné výuky mohou žáci navštěvovat i nepovinné předměty, na prvním stupni sportovní hry pro čtvrtý a pátý ročník, na druhém stupni sportovní hry pro dívky od šesté do deváté třídy a sportovní hry pro chlapce osmého a devátého ročníku. Další sportovní aktivity jsou organizovány na obou stupních prostřednictvím sportovních kroužků. Plánování bylo hodnoceno jako velmi dobré. Personální podmínky výuky nejsou optimální, hodiny tělesné výchovy na druhém stupni jsou vyučovány dvěma učiteli bez požadované odborné i pedagogické způsobilosti. Porušen je § 3 odst. 1 zákona ČNR č 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, § 51 odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol, ve znění pozdějších předpisů a v návaznosti vyhláška MŠMT ČR č 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců.

Učitelka, která v současné době dokončuje studium s cílem získat požadovanou odbornou kvalifikaci pro výuku tělesné výchovy, se sportovním aktivitám s žáky dlouhodobě věnuje a žáci dosahují pod jejím vedením velmi dobré výsledky. K výuce daného předmětu má vynikající předpoklady. Kromě přípravy žáků na sportovní soutěže konané v rámci okresu, kterých se žáci pravidelně účastní, připravuje a organizuje zajímavou školní celoroční soutěž "Hry bez hranic". Zajímavé akce zařazené do této soutěže vhodně doplňují výchovné, ale i vzdělávací cíle školy.

Vybavenost školy pro výuku tohoto předmětu pouze vyhovující. Ve vlastní budově školy je velmi malá tělocvična, ve které nelze vzhledem k prostorovým podmínkám plnit většinu osnov tělesné výchovy. Vstup do tělocvičny je přes malou místnost, která slouží i jako nářadovna. Tento vstupní prostor naprosto neodpovídá hygienickým parametrům, je v havarijním stavu. Zdi jsou navlhle, odpadaná omítka, na zdech nevkusné nápisy. Na schodech si žáci odkládají aktovky, v areálu tělocvičny není pro žáky šatna ani nejnútnejší sociální zařízení. V tělocvičně jsou realizovány vyučovací hodiny žáků prvního stupně a vždy jedné skupiny (dívek nebo chlapců) tříd druhého stupně. Druhá skupina využívá pro výuku tělesné výchovy tělocvičnu v budově nedaleké sokolovny. Skupiny se pravidelně střídají. Výuka početných skupin v tělocvičně školy zcela odporuje psychohygienickým zásadám i bezpečnosti žáků. Také v budově sokolovny rozměry tělocvičny neumožňují při výuce některých sportovních her (daných osnovami) dodržovat přesná pravidla, ale přesto je možno výuku v těchto prostorách provádět mnohem kvalitněji. Za příznivého počasí je část vyučovacích hodin vyučována na malém školním hřišti, některé bloky z osnov tělesné výchovy jsou také vyučovány na fotbalovém hřišti místní sportovní jednoty.

Ve sledované výuce byl žákům při úvodním nástupu vždy jasně stanoven obsah i cíl hodiny. Organizace výuky byla hodnocena jako velmi dobrá, ve většině byla velmi dobře

propracovaná a připravená, vybrané činnosti žáky zaujaly, vhodným rozdělením do družstev byl i velmi efektivně využit čas. Cílem vyučovacích hodin bylo zvyšování fyzické zdatnosti prostřednictvím vhodně zvolených kondičních cvičení s využitím švihadel, tyčí a plných míčů, v další žáci prováděli některá cvičení z bloku sportovní gymnastiky (kotouly, cvičení na hrazdě), ve dvou byly procvičovány herní kombinace míčových her košíkové a florbalu.

Psychohygienické podmínky byly velmi dobré, jednotlivé činnosti na sebe vhodně navazovaly. Vyučující často vlastním vzorovým předvedením prováděných cviků žáky motivovali k požadovaným výkonům. Motivace byla velmi dobrá, průběžným kladným hodnocením a povzbuzováním byl u žáků pěstován trvale pozitivní vztah ke všem prováděným činnostem. Žáci výborně spolupracovali, byli ukázněni a respektovali dohodnutá pravidla chování. Projevy nekázně nebyly zaznamenány. Při samostatném cvičení žáků ve družstvech byla vždy zajištěna pomoc a záchrana.

Kvalita výuky tělesné výchovy byla hodnocena jako velmi dobrá.

Hodnocení kvality vzdělávání

Kvalita vzdělávání byla ve sledovaných předmětech hodnocena souhrnně jako průměrná.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Představu o dalším rozvoji školy zpracoval písemně ředitel školy při nástupu do funkce. Využil v ní své zkušenosti z vedoucích funkcí ve školství okresu Zlín. Jeho prioritou bylo vytvoření "lidské školy", která by pro děti byla něco více než službou. Cílem takovéto výchovy měl být slušný člověk. Další oblastí, kterou chtěl nový ředitel změnit, bylo školní prostředí. Hlavní školní budova je užívána 111. rok, je vlhká. Dosluhuje i její vybavení.

Plán pro tento školní rok vycházel z analýzy získané kontrolou všech plánů realizovaných v loňském školním roce a z výroční zprávy o činnosti školy ve školním roce 1999/2000. Součástí tohoto plánu je soubor plánů měsíčních. V obecné části jsou stanoveny zvláště hlavní vzdělávací a výchovné cíle. Je zde zdůrazněno pozitivní pěstování vztahu k regionu. Kladně je hodnocena i pozornost, která je vedením školy i vyučujícími věnována projevům vedoucím k možné školní šikaně. Plán práce hovoří i o spolupráci s rodičovskou veřejností, odborném růstu pedagogického sboru. Součástí je i představa ekonomického, organizačního a administrativního zajištění. Připojeny jsou i plány metodických orgánů školy a plán žakovských soutěží. ČŠI nepovažuje strukturu metodických orgánů na druhém stupni za funkční (jsou určeny pouze dva). Plány uvádějících učitelů nejsou vypracovávány, k odbornému vedení začínajících učitelů jsou pouze stanoveni příslušní pracovníci.

Soubor ročních plánů je k dispozici všem, kteří se účastní na jeho realizaci, mohou se k němu vyjadřovat. V měsíčním rozpracování je stanovena i osobní zodpovědnost za plnění úkolů.

Realizovaný učební plán zvoleného vzdělávacího programu je v rámci volitelných předmětů doplněn o informatiku, fyzikální praktika, společenskovední předmět, výtvarný a estetický seminář, rýsování a předmět tělovýchovného zaměření. Z nepovinných předmětů si žáci mohou vybrat sportovní hry, cvičení z českého jazyka a matematiky. Zajištěna je i výuka náboženství. Kroužky, jejichž činnosti škola poskytuje prostory, jsou financovány Městským kulturním střediskem Fryšták.

Pro vzdělávací problémy je v tomto školním roce integrováno šest žáků. Další jsou navrženi pro vyšetření Pedagogicko psychologické poradně ve Zlíně. Výsledky škola nedostává vždy včas. Je to dáno tím, že poradna má stanovené obvody a nezastupuje své dlouhodobě nemocné pracovníky.

Dle popsaných skutečností hodnotí ČŠI oblast plánování ve škole jako velmi dobrou.

Organizování

Organizační uspořádání školy je upraveno v organizačním řádu ZŠ Fryšták, který tvoří schéma přehledného rozdělení kompetencí jednotlivých vedoucích pracovníků i stanovení jejich zodpovědností. Písemně nejsou kompetence ani pravomoci jednotlivým pracovníkům stanoveny. Organizace pracovního dne i vyučování jsou popsány podrobně ve vnitřním řádu školy, a to zvláště pro první a druhý stupeň. Je zde zpracována i organizace vydávání obědů ve školní jídelně a organizace provozu školní družiny. Pro všechny zaměstnance je trvale závaznou normou i pracovní řád pro zaměstnance škol a školských zařízení. Vedení školy tvoří ředitel a jeho zástupkyně, v rozšířeném vedení pracuje podle potřeby výchovná poradkyně, případně ekonomka školy. Poradním orgánem ředitele školy je pedagogická rada (jedná čtyřikrát v roce), věcné připomínky a podněty mu předává i jeho zástupkyně pro pedagogickou oblast, případně předsedové metodických orgánů. Ve škole jsou zřízeny tři metodické orgány. Metodické sdružení pro první stupeň a dvě předmětové komise na druhém stupni. Jedna sdružuje učitele humanitních předmětů spolu s učiteli předmětů s výchovným zaměřením, předmětová komise přírodovědného zaměření pak sdružuje učitele ostatních předmětů.

Zápisy z jednání pedagogické rady jsou vedeny, svědčí o věcném jednání. Vždy je připraven program jednání i závěrečné usnesení. Z předložených zápisů však nebylo vždy zřejmé, jaká opatření pedagogická rada k odstranění zjištěných nedostatků přijala.

Informační systém je velmi dobře zaveden. V průběhu školního roku předávají ředitel školy případně jeho zástupkyně veškeré pokyny a aktuální informace pedagogickým pracovníkům osobně v denním kontaktu, některé na mimořádných provozních poradách. Některé informace pro žáky i učitele jsou sdělovány prostřednictvím školního rozhlasu. Závažnější informace jsou vydávány formou pokynů ředitele školy a jsou zveřejněny na nástěnce ve sborovně školy. Rozhodnutí vydávaná ředitelem školy jsou konkrétní a adresná. Informace, týkající se jednotlivců, jsou předávány osobně. Rodiče žáků jsou informováni o prospěchu a chování žáků prostřednictvím žákovských knížek a na pravidelných třídních schůzkách. Pro žáky prvního a druhého ročníku jsou pořádány dny otevřených dveří, o činnosti školy informuje i školní zpravodaj. Přípravovány jsou také relace do městského rozhlasu. V kontaktu s rodiči je výchovná poradkyně školy, v určených hodinách poskytuje podle zájmu rodičům žádané informace. Další stručné informace o práci školy může získat rodičovská veřejnost i z výročních zpráv. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1999-2000 obsahuje potřebné informace a údaje o výchovně vzdělávacích výsledcích školy. Je sestavena pomocí tabulkových přehledů, po formální stránce je její zpracování v souladu se závaznou právní normou, § 17e, zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, v jeho platném znění. Obsahová část je méně konkrétní. Zpráva obsahuje tři přílohy (seznam učitelů, přehled tělovýchovných akcí, přehled celoškolské soutěže pro 2. stupeň). Výroční zpráva o činnosti školy byla projednána na poradě pracovníků školy 31.8.2000, v zápise z této porady není o projednání ani o případné diskusi ke zprávě žádný záznam.

Organizace vyučování žáků odpovídá ustanovením daným vyhláškou č.291/1991 Sb. o základní škole. Začátek vyučování je se souhlasem zřizovatele posunut na 7 hodin 25 minut, a to s ohledem na příjezdy autobusových spojů dojíždějících žáků. Povinná výuka končí denně na prvním stupni nejpozději pátou vyučovací hodinou, na druhém stupni šestou vyučovací

hodinou. Do odpoledního vyučování jsou zařazeny pouze nepovinné předměty a kroužky. Méně vhodně je rozvrh sestaven pro předmět rodinná výchova v 6. ročnících.

V povinné dokumentaci, která je vedena dle §38a školského zákona č. 29/1984 Sb. o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných školách ve znění pozdějších předpisů, byly zjištěny některé formální administrativní nedostatky. Nejvíce nedostatků bylo zjištěno v dokumentaci, kterou vedou třídní učitelé, tj. v třídních výkazech, katalogových listech, ojedinele i v třídních knihách. V katalogových listech a třídních výkazech není ve většině uvedeno podle kterého vzdělávacího programu jsou žáci vyučováni, chybí čísla jednacích pokynu ministerstva školství ke klasifikaci jednou známkou v pololetí první ročníku, chybí opis slovního hodnocení (u jedné třídy), u většiny zápisů chybí podpisy vyučujících.

Řád školy není průběžně aktualizován. Obsahuje mimo předepsaná ustanovení i další, která nesouvisí přímo s životem školy (chování žáků mimo školu ve večerních hodinách doporučuje ČŠI zcela vypustit). Na jeho tvorbě se učitelé ani žáci nepodíleli, o jeho schválení pedagogickou radou není záznam. V řádu školy jsou ve dvou různých kapitolách uvedena práva učitelů, pro žáky jsou vymezeny pouze povinnosti a zákazy, některá další ustanovení mají informativní charakter. Práva žáků nejsou zmíněna ani částečně. Organizace výchovně vzdělávacího procesu i provozu školy je zavedena a funguje již dlouhodobě, má stanovena pevná pravidla a umožňuje řediteli školy její funkční řízení.

Kvalita a funkčnost organizačního uspořádání školy a informačních systémů byla hodnocena jako průměrná.

Vedení a motivování pracovníků

Při vedení pracovníků ředitel školy využívá nejvíce osobního jednání se zaměstnanci, respektuje jejich názory, využívá je při plánování a opírá se o ně při vydávání vlastních rozhodnutí. Součástí plánu práce školy na tento školní rok tvoří i část, která se týká odborného růstu pedagogických pracovníků. Každý učitel je zařazen do některého metodického orgánu. Prioritou zůstává další vzdělávání učitelů pro výuku cizích jazyků na prvním stupni, spolupráce metodického sdružení učitelů prvního stupně s mateřskou školou, na druhém stupni zejména studium a postupná realizace úprav a doplňků zvoleného vzdělávacího programu ve vyučování. Prostor pro uplatnění tvořivosti a iniciativy učitelů je dostatečný, angažovanost je však velmi rozdílná, vychází spíše od jednotlivců a mladších pedagogů. Ředitel školy oceňuje všechny školní i mimoškolní aktivity, učitelé jsou motivováni pochvalou, podle možností školy stimulováni finanční odměnou. Kritéria pro určování výše nenárokových složek platu má ředitel zpracována a jsou všem známa. Přehodnocení osobních příplatků je prováděno obvykle dvakrát ročně, jejich výše je diferencována. Za plnění mimořádných úkolů jsou vypláceny zaměstnancům školy odměny. Přehled o všech aktivitách zaměstnanců i přidělené výši nenárokových složek platu vede ředitel školy v písemné podobě.

Při personálním zabezpečení výuky se snaží ředitel uplatňovat co nejvíce odbornost pedagogických pracovníků. Pomoc začínajícím učitelům je zajištěna systémem "uvádějících" učitelů obvykle z paralelní třídy v daném ročníku.

Vedení a motivování pracovníků bylo hodnoceno jako velmi dobré.

Kontrolní mechanismy

Kontrola práce zaměstnanců školy je delegována. Ředitel posuzuje kvalitu výchovně vzdělávacího procesu na druhém stupni a práci správních zaměstnanců, jeho zástupkyně sleduje činnost pedagogů prvního stupně. Oba členové vedení si vypracovali vlastní plán kontrolní činnosti. Kromě kontroly kvality výuky je hodnocena práce třídních učitelů,

vychovatelek, výchovné poradkyně i metodických orgánů. Hospitační činnost ředitele školy není dosud systematická. Počet realizovaných hospitací je vyšší u zástupkyně. Předložené záznamy mají různou vypovídací hodnotu. Učitelé svým podpisem potvrzují, že byli se závěry a hodnocením vyučovací hodiny seznámeni. Zjištěné poznatky ředitel nepravdělně sděluje na pracovních poradách. Jednání metodických orgánů se jako členové vždy zúčastňují ředitel nebo zástupkyně (dle své odbornosti), kvalitě a plnění tematických plánů však nevěnují dostatečnou pozornost.

Před zahájením školního roku výchovná poradkyně seznamuje ředitele s předběžným počtem žáků s vývojovými poruchami či jiným zdravotním postižením, v listopadu informuje o volbě povolání žáků devátých ročníků.

Kontrolu čistoty ve školních budovách provádí školník. Závažnější nedostatky v práci správních zaměstnanců řeší ředitel. Zpracované přehledné tabulky svědčí o tom, že je věnována dostatečná pozornost kontrole bezpečnosti a ochraně zdraví pracovníků a požární ochraně.

K 30. dubnu 2000 byla zřizovateli předložena podrobná zpráva o stavu školních budov.

V roce 1998 vypracovali žáci osmých tříd test všeobecných znalostí Kalibro, v loňském roce byla škola vybrána k realizaci testů Ústavu pro informace ve vzdělávání. Matematické a přírodovědné znalosti v testovaných třídách dosahovaly průměru, lepší výsledky (60%) předvedli žáci v technice čtení. Škola provádí sebehodnocení prostřednictvím vlastních prověrek. Kontrolu provozu školy a jejího hospodaření provádí zřizovatel a školský úřad.

Na základě zjištěných skutečností hodnotí ČŠI kontrolní mechanismy jako průměrné.

Hodnocení kvality řízení

Kvalita řízení byla celkově hodnocena jako průměrná.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Ve třídách jsou žáci integrováni pro specifické poruchy učení. V pozorovaných vyučovacích hodinách byla těmto žákům věnována minimální péče. Děti s vývojovou poruchou řeči se jedenkrát týdně setkávají v logopedickém kroužku s určenou učitelkou.

Škola žije poměrně bohatým kulturním životem. Žáci pravidelně navštěvují divadelní představení. Každoročně se veřejnosti představí členové dramatického kroužku. Nejstarší žáci připravují vánoční pásmo pro mateřské školy a mentálně postižené děti. Oslava Dne matek se těší značné pozornosti nejen rodičů, ale i občanů blízkého okolí. V rámci vyučovacích hodin českého jazyka navštěvují žáci městskou knihovnu, která pořádá besedy s významnými osobnostmi. Výsledky výuky prezentuje škola účastí v olympiádě jazyka českého, v soutěži mluveného projevu, v recitaci i v národní soutěži "Náš svět". Žáci druhého stupně vydávají dva školní časopisy.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol a školských zařízení čj. 1020-8/1999 ze dne 23.7.1999
- Třídní knihy platné pro školní rok 2000-2001

- Třídní výkazy a katalogové listy žáků všech tříd školy
- Seznamy žáků školy, jejich evidence pro školní rok 2000-2001
- Školní řád ZŠ Fryšták
- Rozvrh hodin ZŠ Fryšták pro školní rok 2000-2001
- Záznamy z pedagogických rad, záznamy z pracovních porad
- Dokumentace zdravotně postižených žáků
- Kniha úrazů
- Personální dokumentace
- Organizační řád ZŠ Fryšták
- Dokumentace ředitele školy (rozhodnutí ve výkonu státní správy)
- Tematické plány učiva pro sledované předměty pro školní rok 2000/2001
- Zápisy z jednání metodických orgánů
- Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1999/2000

ZÁVĚR

Na základě zjištěných skutečností vymezuje Česká školní inspekce

Pozitiva

- Svými tradičními akcemi s rodiči se škola pozitivně prezentuje na veřejnosti
- Celoroční soutěž “Hry bez hranic” velmi pozitivně motivuje žáky školy ke sportovním i dalším mimoškolním aktivitám
- Učitelé vyrábějí četné vlastní pomůcky (textové)
- Rodinná a občanská výchova jsou vyučovány moderními metodami
- Mnozí učitelé pracují kvalitně s povzbuzením a pochvalou, výchovně učivo využívají
- Škola se příkladně prezentuje v kulturních aktivitách žáků

Negativa

- Zcela nevyhovující jsou psychohygienické podmínky výuky tělesné výchovy v tělocvičně školy pro stávající početné skupiny
- Není prováděna analýza výsledků čtvrtletních písemných prověrek z matematiky a českého jazyka
- Škola má na druhém stupni nevyhovující strukturu metodických orgánů
- Na prvním stupni nemá škola v současnosti dostatečný počet učitelů s požadovanou úplnou pedagogickou a odbornou způsobilostí
- Není vždy využíváno potřebných názorných pomůcek

- Nejsou pro každého žáka zajištěny učebnice rodinné a občanské výchovy
- Didaktická technika je minimálně využívána
- Pedagogická a odborná způsobilost učitelů k výuce českého jazyka není optimální
- Pracovní podmínky a estetický vzhled v nejstarší školní budově jsou na velmi nízké úrovni a situaci neřeší ani současná výrazná a nápaditá výzdoba (léta byly zanedbávány opadávající omítky, staré a špinavé podlahy, velmi opotřebovaný nábytek, nevhodné osvětlení)

Doporučení

- Rozvíjet komunikativní dovednosti žáků, učivo výrazněji motivovat a výchovněji využívat
- Při vyučování věnovat větší pozornost nadaným žákům, také dětem s vývojovými poruchami
- Přehodnotit práci metodických orgánů
- Zlepšit systém vnitřní kontroly a sebehodnocení školy

Efektivní využití finančních prostředků ze státního rozpočtu

Při orientační inspekci nebylo zjištěno neefektivní čerpání finančních prostředků ze státního rozpočtu.

Vzhledem ke zjištěné kvalitě vzdělávání a kvalitě řízení je sledovaná činnost školy celkově hodnocena jako průměrná.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Vedoucí týmu

Mgr. Štěpánka Mikulenková

Štěp. Mikulenková v.r.

Členové týmu

Mgr. Pavla Koupilová

P. Koupilová v.r.

Mgr. Vlasta Machalová

Vl. Machalová v.r.

Ve Vsetíně dne 19. prosince 2000

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 8. ledna 2001

Razítko

Ředitel školy

Podpis

Mgr. Leopold Vavruša

L. Vavruša v.r.

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň

Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>
Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Okresní úřad- referát školství Zlín	26.1.2001	12/2001
Zřizovatel Město Fryšták	26.1.2001	13/2001
Rada školy	není zřízena	

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
26.1.2001	--	připomínky nebyly podány